

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Naděždy Řehákové v právní věci žalobce: **BUŠTA spol. s r.o.**, se sídlem Chomle, Radnice u Rokycan, zast. JUDr. Ing. Vojtěchem Levorou, advokátem se sídlem Plzeň, Slovanská tř. 136, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Praha 1, Těšnov 17, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2009 č.j.: 12732/2009-14130

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 3. 7. 2009 č.j.: 12732/2009-14130 a rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu ze dne 11.3.2009 č.j. SZIF/2009/0113117 se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 7.760,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce advokáta JUDr. Ing. Vojtěcha Levory.**

O d ů v o d n ě n í:

Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný zamítl odvolání podané žalobcem proti rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „SZIF“) ze dne 11.3.2009 č.j. SZIF/2009/0113117, kterým byla žalobci uložena povinnost vrátit finanční prostředky ve výši 732.662,- Kč, které mu byly poskytnuty pro rok 2004 podle nařízení vlády č. 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, a toto rozhodnutí potvrdil.

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí pro jeho nezákonnost. V žalobě konstatoval, že důvodem zahájení řízení o vrácení dotace byla skutečnost, že žalobce údajně neměl v LPIS evidováno a vlastním jménem na vlastní odpovědnost neobhospodařoval alespoň 5 ha zemědělské půdy. Žalobce namítl, že dikce právní úpravy (§ 10 odst. 1 písm. c/ nařízení vlády č. 241/2004 Sb.) se vztahuje na faktickou činnost, tj. na faktické hospodaření na předmětné půdě a nikoliv na evidenci v LPIS. Žalobce v žádném případě ustanovení § 10 odst. 1 písm. c/ nařízení vlády č. 241/2004 Sb., neporušil. Pripustil, že se společností CAROL – AGRO s.r.o., uzavřel smlouvu o převodu části podniku a že po určité období nebyla v LPIS evidována pro žalobce žádná půda, ale evidence byla pro CAROL – AGRO s.r.o. Zápis v LPIS byl změněn právě na základě smlouvy o prodeji části podniku. Žalobce neví, na základě čeho si správní orgán osobuje pravomoc posuzovat platnost této smlouvy. V případě, že by tato smlouva byla skutečně neplatná, pak SZIF pochybil tím, že tuto smlouvu řádně nezkontroloval a provedl změnu zápisu v LPIS. Na základě Sdělení SZIF ze dne 24.4.2005 byla v LPIS půda převedena zpět na žalobce. V této souvislosti žalobce zdůrazňuje, že převod v LPIS je pouze administrativní a nikoliv hmotněprávní úkon. Žalovanému pak vytýká, že záznamy v LPIS staví nad zákonné a podzákonné normy a nad faktický stav věci. Zdůrazňuje, že účel dotací byl nepochybně splněn, neboť žalobce nepřetržitě obdělával předmětné pozemky, aniž by v časové řadě nastala jakákoliv mezera.

Žalobce dále poukázal na to, že ohledně dotace za rok 2005 bylo rovněž zahájeno řízení o vrácení dotace. Prvoinstanční orgán rozhodl o vrácení dotace, nicméně odvolací orgán jeho rozhodnutí změnil. I tato skutečnost potvrzuje oprávněnost žaloby. Závěrem žalobce zdůraznil protiprávnost chování správního orgánu, přičemž zmínil dopis – upomínku o vrácení finančních prostředků ze dne 2.1.2008, v němž správní orgán žalobci lživě tvrdil, že rozhodnutí o vrácení příspěvku jsou vykonatelná. Na žádost žalobce ze dne 3.3.2009 o vrácení vylákaných peněz nebylo ze strany správního orgánu reagováno.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se správním řádem a nařízením vlády č. 241/2004 Sb., a obsahuje všechny rozhodné skutečnosti. Žalovaný v projednávané věci zjistil, že žalobce neobhospodařoval od 3.11.2004 do 27.4.2005 v méně příznivé oblasti žádnou zemědělskou půdu, a nesplnil tak podmínku uvedenou v § 10 odst. 1 písm. c/ nařízení vlády č. 241/2004 Sb. S porušením této podmínky je podle § 16 odst. 1 písm. a/ téhož nařízení spojeno vrácení poskytnutého vyrovnávacího příspěvku. Žalovaný nesouhlasí s tím, že převod pozemků v LPIS je pouze administrativní úkon. Zdůrazňuje, že podle § 3 odst. 4 písm. a/ zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, vychází správní orgán při rozhodování o poskytnutí dotace z evidence půdy vedené podle tohoto zákona (LPIS), která slouží k ověřování správnosti údajů uvedených v žádosti, jejichž předmětem je dotace. Neobstojí tedy žalobcova argumentace, že k poskytnutí dotace postačí pouze faktické obhospodařování pozemku. Žalovaný ve vyjádření k žalobě dále uvedl, že žalobce správnímu orgánu žádnou smlouvu o prodeji podniku nepředložil. Poukázal mj. na dopis samotného žalobce ze dne 20.4.2005, ve kterém mj. uvádí, že obě smluvní strany jsou si vědomy neplatného převodu pozemků. Co se týče rozhodnutí o vrácení dotace za rok 2005, žalovaný dospěl k závěru, že za toto období (na rozdíl od roku 2004) byla dotace vyplacena oprávněně, protože podmínka uvedená v § 10 odst. 1 písm. c/ nařízení vlády č. 241/2004 Sb., porušena nebyla.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.r.s.).

Ze správního spisu předloženého soudu žalovaným vyplynuly tyto skutečnosti významné pro posouzení věci:

Na základě žádosti ze dne 26.4.2004 byl žalobci rozhodnutím SZIF ze dne 27.9.2004 č.j. 12/2004/04888 poskytnut pro rok 2004 vyrovnávací příspěvek ve výši 732.662,40 Kč podle nařízení vlády č. 241/2004 Sb.

Dne 15.10.2007 zahájil SZIF se žalobcem řízení o vrácení vyrovnávacího příspěvku z důvodu zjištění, že žalobce jakožto příjemce dotace nesplnil § 10 odst. 1 písm. c/ nařízení vlády č. 241/2004 Sb.

Rozhodnutím ze dne 16.11.2007 č.j. SZIF/2007/0350254 SZIF uložil žalobci povinnost vrátit finanční prostředky ve výši 732.662,- Kč, které mu byly poskytnuty v souladu s nařízením vlády č. 241/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pro rok 2004 na účty SZIF takto:

80 % na účet č. 19-2773630257/0100, tj. 586.129,52 Kč a

20 % na účet č. 19-3032860287/0100, tj. 146.532,48 Kč

a to do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Přestože žalobce měl v řízení o vrácení dotace právního zástupce, jehož plnou moc ze dne 6.11.2007 správnímu orgánu předložil, bylo rozhodnutí SZIF ze dne 16.11.2007 doručeno prostřednictvím držitele poštovní licence do vlastních rukou žalobce, a to dne 26.11.2007; právnímu zástupci žalobce doručeno nebylo. Na originálu rozhodnutí založeném ve správním spise je vyznačeno, že nabylo právní moci dne 12.12.2007 a je vykonatelné dnem 28.12.2007.

Dopisem – upomínkou ze dne 2.1.2008 SZIF vyzval žalobce ke splnění povinnosti, která mu byla uložena pravomocným a vykonatelným rozhodnutím SZIF ze dne 16.11.2007 č.j. SZIF/2007/0350254 SZIF.

Dopisem ze dne 3.3.2009 právní zástupce žalobce poněkud chaoticky vyzval SZIF „k pokračování v řízeních o vrácení soudního poplatku.“ V dopise mj. uvedl, že do dnešního dne nebylo ve věci řádně rozhodnuto. Vzhledem k tomu, že účastník řízení je zastoupen advokátem, mělo být doručováno pouze advokátu. Tvzení SZIF obsažené v dopise ze dne 2.1.2008 o tom, že rozhodnutí o vrácení příspěvku nabylo právní moci, je zcela nepravdivé. Právní zástupce žalobce požádal o okamžité vrácení peněz a zajištění řádného postupu v řízení.

Rozhodnutím ze dne 11.3.2009 č.j. SZIF/2009/0113117 SZIF uložil žalobci povinnost vrátit finanční prostředky ve výši 732.662,- Kč, které mu byly poskytnuty v souladu s nařízením vlády č. 241/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pro rok 2004 na účty SZIF takto:

80 % na účet č. 19-2773630257/0100, tj. 586.129,52 Kč a

20 % na účet č. 19-3032860287/0100, tj. 146.532,48 Kč

a to do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí (výrok I.).

Ve výroku II. téhož rozhodnutí SZIF konstatoval, že považuje povinnost uvedenou v bodě I. již za splněnou.

Toto rozhodnutí SZIF bylo doručeno prostřednictvím držitele poštovní licence do vlastních rukou žalobce, a to dne 16.3.2009; právnímu zástupci žalobce doručeno nebylo.

Dne 31.3.2009 podal žalobce proti rozhodnutí SZIF ze dne 11.3.2009 č.j. SZIF/2009/0113117 SZIF odvolání, v němž argumentoval obdobně jako v následně podané žalobě. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání zamítl a rozhodnutí SZIF ze dne 11.3.2009 č.j. SZIF/2009/0113117 potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí mj. konstatoval, že po zahájení řízení o vrácení vyrovnávacího příspěvku vydal SZIF rozhodnutí č.j. SZIF/2007/0350254 (ze dne 16.11.2007), které však nenabývalo právní moci, jelikož žalobce byl v řízení zastoupen advokátem, kterému rozhodnutí nebylo doručeno. Na základě podnětu advokáta „bylo ve věci znovu vypraveno rozhodnutí o povinnosti vrátit finanční prostředky.“ Žalovaný dále k věci samé uvedl, že ověřil údaje v evidenci půdy a na základě stanoviska odboru Centrální pracoviště registrů Mze zjistil, že žalobce neobhospodařoval od 3.11.2004 do 27.4.2005 v méně příznivé oblasti žádnou zemědělskou půdu. Porušil tak podmínku uvedenou v § 10 odst. 1 písm. c/ nařízení vlády č. 241/2004 Sb., s čímž je podle § 16 odst. 1 písm. a/ téhož nařízení spojeno vrácení poskytnutého vyrovnávacího příspěvku. K nedodržení pětiletého závazku došlo z důvodu převodu půdních bloků na jiného uživatele, a to nikoliv z možných důvodů taxativně vyjmenovaných v § 16 odst. 4 a § 16 odst. 5 nařízení vlády, při kterých se vrácení vyrovnávacího příspěvku neuplatňuje. K odvolací námitce žalobce ohledně nedoručení rozhodnutí jeho právnímu zástupci žalovaný uvedl, že podle § 84 odst. 2 správního řádu se neoznámení rozhodnutí nemůže dovolávat ten, kdo se s ním prokazatelně seznámil. Vzhledem k tomu, že odvolání bylo podáno prostřednictvím právního zástupce, lze mít za to, že byl s rozhodnutím seznámen.

Soud v projednávané věci dospěl k závěru, že řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, je stíženo natolik zásadní vadou, že napadené rozhodnutí nemůže obstát.

Z výše uvedeného popisu průběhu správního řízení vyplývá, že rozhodnutí SZIF ze dne 11.3.2009 č.j. SZIF/2009/0113117 je v pořadí již druhým rozhodnutím správního orgánu vydaným v naprosto totožné věci. SZIF po upozornění právního zástupce žalobce, že jeho předchozí rozhodnutí ze dne 16.11.2007 č.j. SZIF/2007/0350254 SZIF mu nebylo doručeno, a tudíž nemohlo nabýt právní moci, namísto toho, aby předmětné rozhodnutí řádně doručil právnímu zástupci žalobce, tuto závalu „vyřešil“ tím, že dne 11.3.2009 vydal nové rozhodnutí ve věci samé, jímž žalobci uložil naprosto totožnou povinnost, jaká mu byla uložena již rozhodnutím ze dne 16.11.2007. Nelze přisvědčit žalovanému, že „na základě podnětu advokáta bylo ve věci znovu vypraveno rozhodnutí o povinnosti vrátit finanční prostředky“. Nedošlo totiž k opětovnému vypravení rozhodnutí SZIF ze dne 16.11.2007, ale k vydání nového, obsahově totožného rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a to za situace, kdy zde existovalo jeho předchozí rozhodnutí v téže věci ze dne 16.11.2007. Za tohoto stavu věci je existence rozhodnutí SZIF ze dne 11.3.2009 č.j. SZIF/2009/0113117 SZIF ve zřejmém rozporu s obecnou právní zásadou *non bis in idem*.

Tato právní zásada nepochybně platí i v řízení před správními orgány; lze jí dovodit z principu materiální právní moci. Ten v sobě zahrnuje i nezměnitelnost rozhodnutí, tj. nenarušitelnost vzniklých, změněných nebo zaniklých hmotněprávních subjektivních oprávnění a povinností. To platí bez ohledu na to, zda procesní předpis zakáz dvojího projednání téže věci explicitně stanoví či nikoli. Uvedená zásada je jedním ze základních principů rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob jak soudy, tak

i správními orgány, a bylo by možné se od ní odchýlit jen v případě, že by to stanovil výslovně zákon (pokud by taková právní úprava byla ústavně konformní). Tak tomu ale v projednávané věci není. Pokud nový správní řád (zákon č. 500/2004 Sb.) v § 48 odst. 2 stanoví, že *přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou*, jde jen o výslovnou úpravu odpovídající v teorii i soudní praxi zejména v posledních letech nezpochybňovanému principu (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8.12.2005 č.j. 2 Afs 206/2004-65).

Ze zásady non bis in idem vyplývá nepřípustnost více rozhodnutí v téže věci (jejich existence by byla v příkrém rozporu s principem právní jistoty). Vzhledem ke shora popsané situaci, kdy zde existují dvě obsahově totožná rozhodnutí správního orgánu I. stupně vydaná v téže věci, měl žalovaný v pořadí druhé rozhodnutí SZIF v odvolacím řízení bez dalšího zrušit pro rozpor se zásadou non bis in idem zakotvenou v § 48 odst. 2 správního řádu a vrátit věc správnímu orgánu I. stupně k dalšímu řízení se závazným pokynem k odstranění nedostatku doručení předchozího rozhodnutí SZIF ze dne 16.11.2007 č.j. SZIF/2007/0350254 SZIF. Protože tak žalovaný neučinil, zatížil řízení podstatnou vadou, která má za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Soudu proto nezbylo než napadené rozhodnutí *bez dalšího*, tj. bez ohledu na vznesené žalobní námitky, zrušit pro vadu řízení spočívající v porušení zásady non bis in idem (§ 76 odst. 1 písm. c/ s.ř.s.). K této vadě řízení byl soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti.

V souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 2.000,- Kč a v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobce advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za právní zastoupení žalobce advokátem, a to za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu - vyhlášky č. 177/1996 Sb., 2.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006). Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006) a částkou 960,- Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tedy činí 7.760,- Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce advokáta JUDr. Ing. Vojtěcha Levory (§ 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. srpna 2012

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Matznerová, DiS.